МАРКАЗИ МИЛЛИИ ТЕСТИИ НАЗДИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ИМТИҲОНҲОИ МАРКАЗОНИДАИ ДОХИЛШАВӢ
ДАВРИ ЯКУМ

Китобчаи ТЕСТ | 2025

Қисми А.4

Варианти

3

- ☑ Забони тоҷикӣ
- ☑ Таърих
- ☑ Ҳуқуқ
- ☑ Забони хориҷӣ

ДАСТУР

Саволнома аз чор субтест иборат аст: **забони тоҷикӣ**, **таърих**, **ҳуқуқ** ва **забони хориҷӣ**. Субтестҳои **забони тоҷикӣ, ҳуқуқ** ва **забони хориҷӣ** 25 саволу масъалаи пӯшида (бо интихоби як ҷавоби дуруст ва муайян кардани мувофиқат) ва субтести **таърих** 26 саволу масъала (24-то бо интихоби як ҷавоби дуруст ва муайян кардани мувофиқат ва 2-то кушода)-ро дар бар мегиранд.

Дар **саволу масъала бо интихоби як ҷавоби дуруст** чор гуна (вариант)-и ҷавоб дода мешавад, ки танҳо яктояш дуруст аст.

> **!** *Масалан, агар Шумо варианти “B”-ро ҷавоби дурусти савол интихоб кунед, пас онро дар варақаи ҷавобҳо ин гуна ишора намоед:*
>
> | A | B | C | D |
> |---|---|---|---|
> | ○ | ● | ○ | ○ |

Дар **саволу масъала барои муайян кардани мувофиқат** ба ҳар унсури дар сутуни чап додашуда (калима, ибора, ҷумла ва ғайра) аз унсурҳои сутуни рост, ки яктоаш зиёдатист, унсури мувофиқ интихоб карда мешавад.

> **!** *Масалан, агар ба унсури “A”, ба фикри Шумо, ҷавоби мувофиқ рақами 2, ба унсури “B” рақами 4, ба унсури “C” рақами 1 ва ба унсури “D” рақами 5 бошад, дар варақаи ҷавобҳо ин гуна ишора намоед:*
>
> | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
> |---|---|---|---|---|---|
> | A | ○ | ● | ○ | ○ | ○ |
> | B | ○ | ○ | ○ | ● | ○ |
> | C | ● | ○ | ○ | ○ | ○ |
> | D | ○ | ○ | ○ | ○ | ● |

Ҷавоби **саволу масъалаи кушода** рақам(ҳо) мебоша(н)д, ки дар катаки махсуси варақаи ҷавобҳо навишта мешава(н)д.

> **!** *Масалан, агар Шумо соли **1917**-ро ҷавоби дуруст ҳисоб кунед, дар варақаи ҷавобҳо ин тавр нависед:* [1][9][1][7]

Барои ҷавоб додан ба саволҳо ва ҳалли масъалаҳои тест **190 дақиқа** муайян шудааст.

> **!** Пас аз шинос шудан бо дастур, ки маъмури имтиҳон хондааст, дар паси варақаи ҷавобҳо ҷумлаи **«*Бо тартиби гузаронидани имтиҳон шинос шудам*»-ро нависед** ва **имзо гузоред**.
>
> Дар вақти иҷрои тест **бодиққат бошед**.
>
> Ҷавобҳоро аввал дар китобчаи тест **ишора намоед/нависед.**
>
> Агар дар ҷавоб ёфтан ба ягон саволу масъала душворӣ кашед, **саросема нашавед** ва **ба ҳаяҷон наомада**, ба иҷрои тест идома диҳед. Пас аз ҷавоб гуфтан ба дигар саволу масъалаҳо ба саволу масъалаи бароятон душвор **баргардед.**

ТАРТИБИ ПУР КАРДАНИ ВАРАҚАИ ҶАВОБҲО

- пеш аз ҷавоб додан ба саволҳо ва ҳалли масъалаҳо дар варақаи ҷавобҳо **рақами варианти китобчаи тести худро ишора намоед**;
- ҷавобро дар варақаи ҷавобҳо мувофиқи тартиби пур кардани варақаи ҷавобҳо, чунонки дар боло нишон дода шуд, **ишора намоед/нависед;**
- **аз ёд набароред,** ислоҳ намудани ҷавоб дар варақаи ҷавобҳо **МУМКИН НЕСТ** – ҷавоби ба тарзи дигар ишорагардида/навишташуда ва ислоҳгардида **ба назар гирифта намешавад**;
- пеш аз супоридани варақаи ҷавобҳо бори дигар **боварӣ ҳосил намоед**, ки ҷавоби ҳамаи саволу масъалаҳо дар варақаи ҷавобҳо ишора/навишта шудааст.

Варақаи ҷавобҳоро ҳатман ба маъмури имтиҳон супоред, онро аз синфхона баровардан **МУМКИН НЕСТ**.

!	Варақаи ҷавобҳо такроран дода намешавад.

!	Амалҳои зерин дар рафти имтиҳон МАНЪ АСТ: • гуфтугӯ, ёрӣ додан, халал расонидан ба ҳамдигар ва (ё) истифода кардан аз ёрии шахсони дигар дар иҷрои саволу масъалаҳои тест; • иваз кардани ҷойи нишаст, китобчаҳои тест, варақаҳои ҷавобҳо ва ҳар гуна навиштаҳои ҳамдигар; • гузоштани қайду ишораҳои ба имтиҳон дахлнадошта дар варақаи ҷавобҳо, аз ҷумла, дар ҳошияҳои он; • аз синфхона баровардани варақаи ҷавобҳо ва китобчаи тест (китобчаи тестро танҳо пас аз супоридани варақаи ҷавобҳо ба маъмури имтиҳон бо худ баровардан мумкин аст). Дар ҳолати вайрон кардани ин талабот мутасаддиён ҳуқуқи аз имтиҳон хориҷ кардани Шуморо доранд.

!	Фаромӯш накунед: • нусхаи электронии варақаи ҷавобҳои Шумо пас аз дастрас шудани варақаҳои ҷавобҳо ба Марказ дар кабинети инфиродиатон гузошта мешавад; • ҷавобҳои дуруст (калид)-и саволу масъалаҳои тести дар имтиҳон истифодашуда **бегоҳи рӯзи имтиҳон** дар сомонаи Марказ (www.ntc.tj) нашр карда мешаванд; • аз натиҷаи имтиҳонҳо ба Шумо рӯзи 21-уми июл хабар медиҳанд.

Ба Шумо комёбӣ мехоҳем!

1 **Дар кадом калима ташдид мушоҳида мешавад?**

A) дасттанҳо
B) дастоннавоз
C) дасттанг
D) дунҳиммат

2 **Дар матни зерин дар калимаи <u>*доштаӣ*</u> ҳарфи *ӣ* чӣ вазифа дорад?**
- Бас аст афсӯс хӯрдан. Хуб сарзамин доштаӣ: ҳамааш сангу сахра. Р. Ғамзатов

A) бандаки соҳибӣ
B) бандаки изофӣ
C) бандаки хабарӣ
D) бандаки феълӣ

3 **Имлои кадом калима нодуруст аст?**
Як шаб тааммули айёми гузашта мекардам ва бар умри талафкарда таассуф мехурдам ва санги сарочаи дилро ба алмоси оби дида месуфтам ва ин байтҳо муносиби ҳоли худ мегуфтам. Саъдии Шерозӣ

A) таассуф
B) тааммул
C) месуфтам
D) мехурдам

4 **Ба ҷойи сенуқта ҳаммаънои калимаи *соҳибҷамол*ро гузоред:**
Аввал бовариам наомад, ки ин ҷо манзили Тиллохоним ва духтарони ...и ӯ бошад. С. Улуғзода

A) хушқад
B) кушодарӯ
C) нозукбадан
D) моҳлиқо

5 **Ба ҷойи сенуқта зидмаънои калимаи *сарсабз*ро гузоред:**
Шавад барг ... -ву бех суст,
Сараш сӯйи пастӣ гирояд нахуст. Абулқосими Фирдавсӣ

A) шукуфта
B) пажмурда
C) пероста
D) вайрона

6 **Кадом ибораи рехта маънои "*ба дараҷаи лозимӣ* ва *нағзакак*"-ро дорад?**

A) будагӣ гап
B) буду нобуд
C) бояду шояд
D) бошад будагист

7 **Дар ҷумлаи зерин ба ҷойи сенуқта ибораи рехтаи мувофиқро гузоред:**
– Ҳа, ҳамааш ҳамин, ҷавоб дод Ҳалима ҳоло ҳам ... . Ҷ. Икромӣ

A) дар қаҳр шуда
B) қаҳраш дар нӯги биниаш буда
C) аз қаҳр нафуромада
D) қаҳри худро фурӯ бурда

8 **Услуби матнро муайян кунед:**

Мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, инчунин шахсони ҳуқуқӣ, вобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ, вазифадоранд, барои омӯхтани забони давлатӣ ва такмили забондонии кормандон шароит фароҳам оранд.

A) илмӣ
B) бадеӣ
C) расмӣ-коргузорӣ
D) публитсистӣ

9 **Кадом исмҳои мураккаб аз *асосҳои замони гузашта* ва *ҳозираи феъл* сохта шудаанд?**

A) гуфтугӯ, шиштухез
B) рӯбардор, сиёҳнавис
C) гуфтушунид, додугирифт
D) гирумон, давутоз

10 **Дар ҷумлаи зерин калимаи *хушранг* чӣ хел сифат аст?**

Тоқӣ, дар ҳақиқат, хушрангу мунаққаш ба назар мерасад.

A) сода
B) сохта
C) таркибӣ
D) мураккаб

11 **Ба ҷои сенуқта *шумораи миқдори*ро гузоред:**

Ҷузҷонӣ умри ӯро (Абуалӣ Синоро) ... сол нишон медиҳад. Р. Ҳошим

A) шастумин
B) панҷоҳум
C) панҷоҳу се
D) панҷоҳ-шаст

12 **Ба ҷойи сенуқта феъли замони гузаштаи ҳикоягиро гузоред:**

Шоҳдухтари париваширо дар маҳди заррин бар пушти фили кӯҳпайкар нишонданд, ки он филро даҳ фили дигар мушоиат ... . С. Улуғзода

A) бояд мекарданд
B) мекарданд
C) мекардаанд
D) карда истода буданд

13 **Ба ҷойи сенуқта зарфи мувофиқро гузоред:**

Кабӯтарҳо наҳаросида, ... дону нонрезаҳои ба рӯйи коғазҳо мондаро бо иштиҳо мехӯрданд.

A) андешамандона
B) хоксорона
C) оромона
D) хомӯшона

14 **Ба ҷойи пасоянди *қатӣ* кадом пешояндро гузоштан мумкин аст?**

Духтар бахти худаширо оби чашмаш қатӣ мешӯяд. Ҷ. Икромӣ

A) бе
B) бо
C) ба
D) дар

15 **Кадом ибора бо роҳи *алоқаи вобастагӣ* сохта шудааст?**

A) ба доди касе расидан
B) бечора камбағал
C) муҳокима кардан
D) гулгашти Мусалло

16 **Ҷумларо аз рӯйи ифодаи мақсад (оҳанги баён) муайян кунед:**

Инак акнун сазои бадкирдориатро ёфтӣ, ҷазоятро бикаш... .

Аз “Достонҳои Шоҳнома”

A) ҳикоягӣ
B) саволӣ
C) хитобӣ
D) амрӣ

17 **Кадом аъзои ҷумла чида шудааст?**

Ту бояд таронаҳои Балху Бухоро, Чочу Самарқанд, Хуҷанду Хатлон, Бадахшону Самангон ва ҳамаи шаҳрҳои дигари кишвари бузурги моро аз бар кунӣ. А. Истад

A) муайянкунанда
B) пуркунанда
C) мубтадо
D) ҳол

18 **Аъзои туфайлии мувофиқи ҷумларо гузоред:**

..., ки офтоби хуррами баҳор лутфу эҳсони худро аз сари мардум гум намекунад.

Ҷ. Икромӣ

A) Албатта
B) Бешубҳа
C) Хушбахтона
D) Хайрият

19 **Ба ҷойи сенуқта аз осори адибон мисраи дурустеро гузоред, ки нутқи айнан нақлшуда ҳосил шавад:**

Абулқосими Фирдавсӣ “ ... ” - гуфтааст.

A) Дониш андар дил чароғи равшан аст
B) Ба дониш дили пир барно бувад
C) Ба дониш шод гардӣ аз дилу ҷон
D) Дониш талабу бузургӣ омӯз

20 **Кадом сухан дар бораи Саъдии Шерозӣ дуруст аст?**

A) шоир, олим ва мутафаккир, муаллифи асари “Донишнома”
B) шоир, нависанда ва мутафаккир, муаллифи асари “Гулистон”
C) шоир, олим ва мутафаккир, муаллифи асари “Саодатнома”
D) шоир, нависанда ва мутафаккир, муаллифи асари “Баҳористон”

21 **Ба ҷойи сенуқта дар ҳар байт ҳаммаънои калимаи ишорашударо гузоред:**

A) Дӯстро м-озор аз мову манат, То нагардад дӯст ...у **душман**ат. Абулқосими Фирдавсӣ	**1)** хасм
B) Ин ҷамъи акобир, ки маносиб доранд, Аз ... ву **ғам** зи ҷони худ безоранд. Умари Хайём	**2)** ғусса
C) Мебош ба **ҷидд**у ... дар кор, Домони талаб зи даст бигзор! Ҳусайн Воизи Кошифӣ	**3)** ранҷ
D) Ба нармӣ барорад басе чиз мард, Ки он барнаёяд ба **ҷанг**у ... . Абушакури Балхӣ	**4)** набард
	5) ҷаҳд

22 **Дар ҷумлаҳои зерин ба ҷойи нуқтаҳо нидоҳои мувофиқро гузоред:**

A) ..., галабон беадабӣ карда бошад ҳам, шумо гузашт кунед, Мирзо. С. Улуғзода
B) ..., хайрият, ки ҳақиқат ошкор шуд. С. Улуғзода
C) ..., Восеъ! Ин чӣ масхарагӣ аст, ки ин мардум мекунанд?! – бонг зад Ҳоҷӣ Яъқуб. С. Улуғзода
D) ...! Шакар ба даҳонат! Доди суханварӣ додӣ! С. Улуғзода

1) Ҳой
2) Хайр
3) Аҳсант
4) Вой-вой
5) Бай-бай

23 **Хелҳои ибораро муайян намоед:**

A) аз боло даҳум
B) оби нуқра барин соф
C) мисли шер далерона
D) нақлҳо дар бораи Рӯдакӣ

1) исмӣ
2) зарфӣ
3) сифатӣ
4) шуморагӣ
5) ҷонишинӣ

24 **Таҳлили синтаксисӣ. Аъзоҳои ҷумларо муайян намоед:**
Маҳдӣ – халифа дар шикор аз лашкар ҷудо монд. Убайди Зоконӣ

A) аз лашкар
B) дар шикор
C) ҷудо монд
D) Маҳдӣ – халифа

1) ҳол
2) хабар
3) мубтадо
4) пуркунанда
5) муайянкунанда

25 **Маънои байтҳои зеринро муайян кунед:**

A) Андеша кун аз каҷравии дил, ки басе
Дидем, ки «бори каҷ ба манзил нарасад».
Собири Ҳамадонӣ

B) Ганҷ бе ранҷ надидаст касе,
Гули бехор начидаст касе.
Абдурраҳмони Ҷомӣ

C) Ҳар ки гирди кӯраи ангишт гашт,
Ҷумла аз дудаш сиёҳу зишт гашт.
Камолиддини Биноӣ

D) Агар хоҳӣ накухоҳӣ, наку бош,
Ҳамеша росткору ростгӯ бош.
Хусрави Деҳлавӣ

1) Бе меҳнат роҳат нест
2) Агар мехоҳӣ ба ту некӣ кунанд, нек ва дурусткор бош.
3) Ростию некӣ дороии инсон аст.
4) Каҷдилон ҳеҷ гоҳ ба мақсад намерасанд.
5) Ҳар ки бо бадон нишинад, оқибат бадкор шавад.

! **Лутфан, ба варақаи ҷавобҳо гузаронидани ҷавобҳоятонро фаромӯш накунед. Пур кардани варақаи ҷавобҳо ҳатмӣ аст.**

1 **Сухан дар бораи чӣ меравад: *«... ҷамъи ашё ва тангаҳои тиллоию нуқрагиро дар бар мегирад, ки соли 1878 аз ҷониби тоҷирони бухороӣ аз Қубониён харидорӣ шудаанд”*?**

A) “хазинаи Амударё”

B) бошишгоҳи Кӯлдара

C) бойгонии Деваштич

D) қалъаи Ҳулбук

2 **Номи авастоии дини зардуштӣ.**

A) мубад

B) куштӣ

C) дахма

D) маздаясно

3 **Маъбади оташи муқаддаси зардуштӣ, ки барои ибодати шоҳон (ҳокимон) пешбинӣ шуда буд, чӣ ном дошт?**

A) Фаранбағ

B) Варахран (Баҳром)

C) Муғпат

D) Меҳрбарзин

4 **Пойтахти давлати Тоҳириён дар харита бо кадом рақам ишора шудааст?**

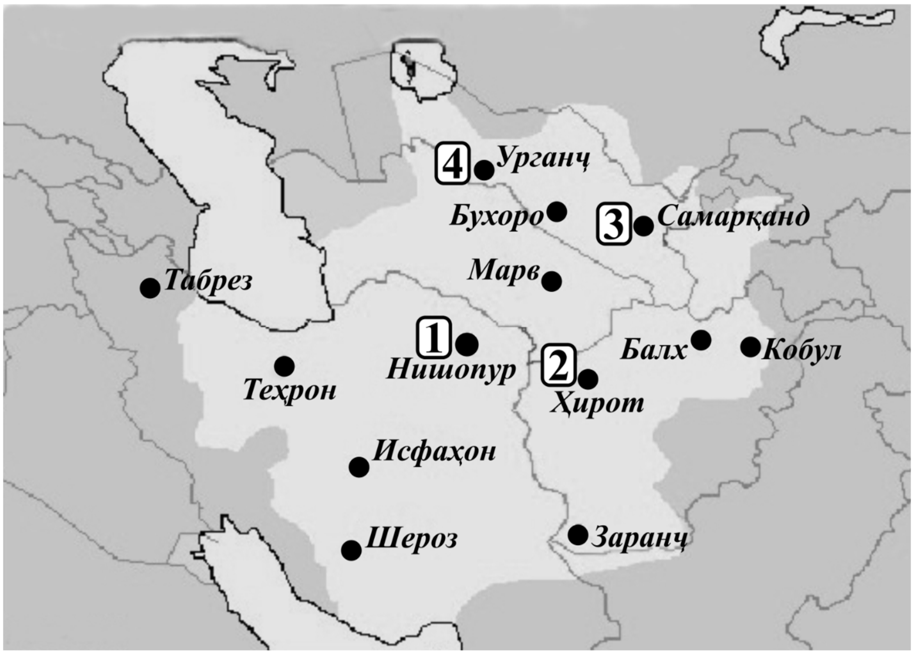

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

5 **Кадом ҳаракат дар ташаккули давлатҳои миллӣ – Тоҳириён, Саффориён ва Сомониён нақши бузург бозида буд?**

A) тасаввуф

B) чадидия

C) маздакия

D) шуубия

6	**Сухан дар бораи кадом давлат меравад: *“Ин давлат, бо вуҷуди муддати кӯтоҳи таърихи (821-873) вуҷуд доштанаш, дар сарнавишти таърихи мардуми Хуросону Мовароуннаҳр барои аз зулму бедодгариҳои аҷнабиён озод шудани он ва таъсис намудани давлати мустақили маҳаллӣ хидмати бузург кардааст”?***

A) Тоҳириён
B) Ғуриён
C) Сомониён
D) Саффориён

7	**Дар харита ҳудуди кадом давлат тасвир шудааст?**

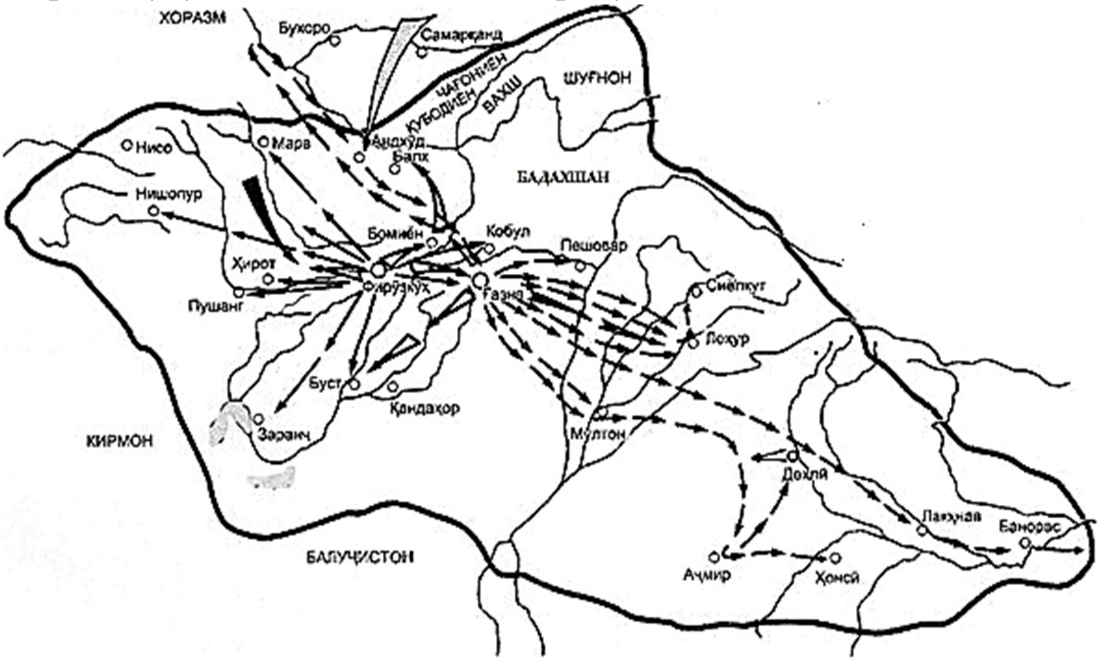

A) Сомониён
B) Тоҳириён
C) Ғуриён
D) Саффориён

8	**Мадрасаи Улуғбек дар давраи ҳукмронии кадом сулола бунёд шуда буд?**

A) Аштархониён
B) Ғазнавиён
C) Темуриён
D) Шайбониён

9	**Кадом воқеа дар замони ҳукмронии амир Музаффар ба амал омада буд?**

A) шӯриши миллию озодихоҳии Хуҷанд
B) муҳорибаи Зирабулоқ
C) фоҷиаи суннимазҳабон ва шиамазҳабон
D) шӯриш бо сарварии Усмон

10	**Оброк чист?**

A) андози давлатӣ
B) хоҷагии деҳқонӣ
C) қарзи бонкӣ
D) шакли заминдорӣ

11 **Сухан дар бораи кадом рӯзнома меравад: “*Дигар кори ба чашм намоёне, ки ҷадидони Бухоро карданд, нашри рӯзномаҳо буд. Маҳз бо ташаббуси онҳо аввалин рӯзномаи форсии тоҷикии “...” 11-уми марти соли 1912 нашр гардид*”?**

A) “Бухорои Шариф”

B) “Тӯрон”

C) “Овози тоҷик”

D) “Тоҷикистони сурх”

12 **Моҳияти сиёсати коллективонии соҳаи кишоварзӣ аз чӣ иборат буд?**

A) гузаронидани тақсимоти миллӣ-марзии Осиёи Миёна

B) ташаккули маданияти шаклан миллию мазмунан сотсиалистӣ

C) ба вуҷуд овардани синфи коргари миллӣ дар Тоҷикистон

D) муттаҳид кардани хоҷагиҳои яккадасти деҳқонӣ ба хоҷагиҳои дастаҷамъии истеҳсолӣ

13 **Сухан дар бораи кадом марҳилаи таърихӣ меравад: *“Таърихчиён дар мавзуъҳои ватанпарвариию қаҳрамонӣ асарҳо эҷод карданд. Асарҳои С. Айнӣ “Исёни Муқаннаъ” ва “Қаҳрамони халқи тоҷик Темурмалик”, Б. Ғафуров ва Н. Прохоров “Халқи тоҷик дар мубориза барои озодӣ ва истиқлолияти ватани худ” аз чоп баромаданд”*?**

A) Ҷанги Бузурги Ватанӣ

B) барпо кардани Ҳокимияти Шуравӣ дар Тоҷикистон

C) мубориза бар зидди таъқиботи сталинӣ

D) азнавбарқароркунии баъдиҷангӣ

14 **Сухан ба кӣ таааллуқ дорад: *“Ман кори худро аз сулҳ оғоз хоҳам кард. Ман тарафдори давлати демократии ҳуқуқбунёд мебошам”*?**

A) Раҳмон Набиев

B) Қаҳҳор Маҳкамов

C) Бобоҷон Ғафуров

D) Эмомалӣ Раҳмон

15 **Ҳамасола дар Ҷумҳурии Тоҷикистон 11-уми март кадом ҷашн таҷлил мегардад?**

A) Рӯзи Парчами давлатӣ

B) Рӯзи Забони давлатӣ

C) Рӯзи матбуот

D) Рӯзи Конститутсия

16 **Соли 1206 кӣ ба давлати муғул асос гузошт?**

A) Чингизхон

B) Темурланг

C) Ануштегин

D) Туғрул

17 **Сухан дар бораи қабули кадом ҳуҷҷат меравад:** ***«Дар санаи 4-уми июли соли 1776 Конгресс «…»-ро қабул намуд, ки муаллифи асосии он Томас Ҷеферсон буд»*****?**

A) Қонун “Дар бораи маориф”-и ИМА

B) Қонун дар бораи “Президенти ИМА”

C) Конститутсияи ИМА

D) “Эъломия дар бораи истиқлолият”-и ИМА

18 **Ин воқеа чӣ пайомад дошт:** ***“Германия (Олмон) 1-уми сентябри соли 1939 ба Полша ҳуҷум кард”*****?**

A) Миёни ИҶШС ва Олмон шартнома имзо шуд.

B) Ҷанги Бузурги Ватанӣ оғоз гардид.

C) Ҷанги якуми ҷаҳон оғоз гардид.

D) Ҷанги дуюми ҷаҳон оғоз гардид.

19 **Карикатура моҳияти кадом раванд (воқеа, падида)-ро инъикос мекунад?**

A) сиёсати бозсозӣ

B) “ҷанги сард”

C) Ҷанги дуюми ҷаҳон

D) муттаҳидшавии Аврупо

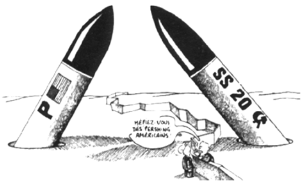

20 **Сухан дар бораи кӣ меравад:** ***“Ходими фаъоли ҳаракати озодихоҳии Ҷумҳурии Африқои Ҷанубӣ (ҶАҶ). Муборизи зидди апартеид. Соли 1964 ба маҳбаси якумра маҳкум шуда буд. Аз соли 1994 то соли 1999 Президенти ҶАҶ буд.”*****?**

A) Менгисту Хайле Мариам

B) Раул Кастро

C) Нелсон Мандела

D) Фредерик де Клерк

21 **Мувофиқати истилоҳ ва мазмуни онро муайян кунед:**

A) энеолит	**1)** маҷмуи қонунҳои ислом
B) шариат	**2)** ченаки вазн
C) талант	**3)** ҷойи зисти одамони қадим
D) гомоэректус	**4)** асри мису санг
	5) навъи одамони қадим

22 **Мувофиқати муҳориба ва давлатҳоро муайян кунед:**

A) Кодисия	**1)** Русияи Подшоҳӣ ва Аморати Бухоро
B) Қатвон	**2)** Хилофати Араб ва Сосониён
C) Ҳурмузгон	**3)** Империяи Рум ва Ашкониён
D) Зирабулоқ	**4)** Сосониён ва Ашкониён
	5) Салҷуқиёну Қарахониён ва Қарахитоиҳо

23 **Мувофиқати воқеа ва санаро муайян намоед:**

A) мулоқоти сарони 11 ҷумҳуриҳои шуравӣ дар шаҳри Алма-Ато
B) таъсиси Ҷумҳурии соҳибистиқлоли Тоҷикистон
C) вохӯрии сарварони Русия, Украина ва Белорусия дар Беловежск
D) ташкилёбии Комитети Давлатии Ҳолатҳои Фавқулода

1) 9-уми сентябри соли 1991
2) 8-уми декабри соли 1991
3) 19-уми августи соли 1991
4) 24-уми августи соли 1994
5) 21-уми декабри соли 1991

24 **Мувофиқати воқеа (раванд, падида) ва пайомади онро муайян кунед:**

A) Конференсияи Сан-Франсиско
B) забткории Ҳахоманишиён
C) Конференсияи байналмилалии сулҳи Париж
D) кушта шудани вориси тахти Австро-Венгрия

1) таназзули давлати Мод
2) оғози Ҷанги якуми ҷаҳон
3) таъсиси Созмони Милали Муттаҳид
4) таъсиси Давлати Шуравӣ
5) ташаккули Низоми Версал

25 **Воқеае, ки сухан дар борааш меравад, кадом сол ба амал омада буд: *“Қатли Абумуслим мардуми тоҷикро ба муқобили Аббосиён бархезонд, зеро душмани тоҷик будани Аббосиён ошкор гардид. Дар ҳамин сол дар вилояти Роғ (Рай) тоҷикон бо сарварии шогирди Абумуслим Синдбод шӯриш бардоштанд”*?**

Ҷавоб: ☐☐☐☐

26 **Девони Сомониён, ки ба шикояти мардум ва корҳои додрасӣ сару кор дошт, дар нақша бо кадом рақам ишора шудааст?**

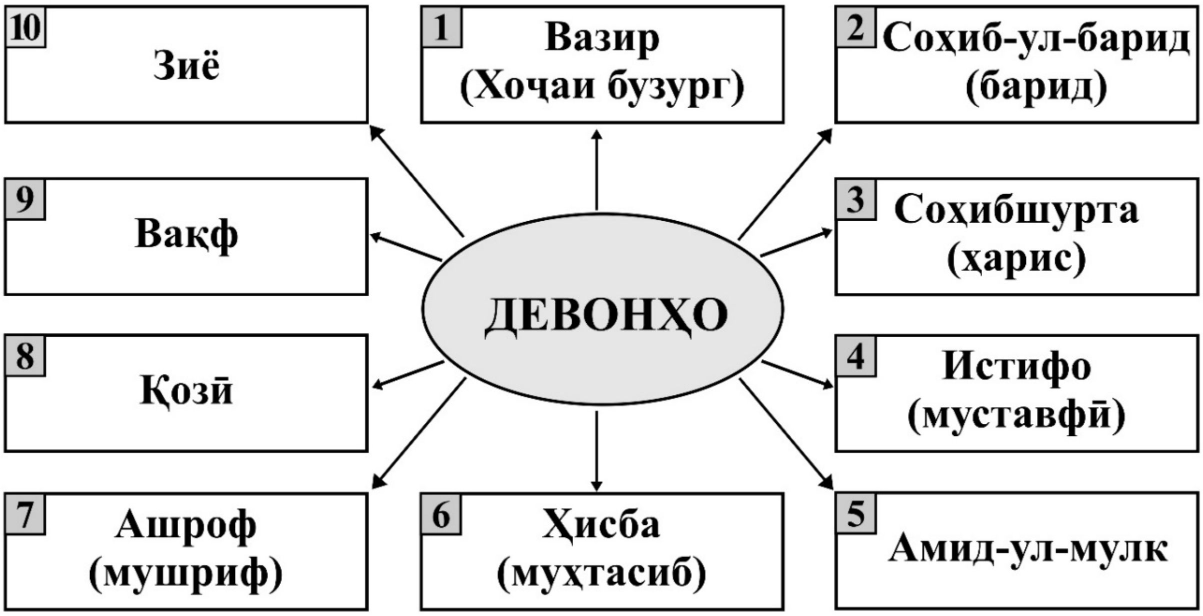

Ҷавоб: ☐☐☐☐

! **Лутфан, ба варақаи ҷавобҳо гузаронидани ҷавобҳоятонро фаромӯш накунед. Пур кардани варақаи ҷавобҳо ҳатмӣ аст.**

ҲУҚУҚ

1 **Қонуни ягона ва мураттабгаштае, ки тавассути он соҳаи муайяни муносибатҳои ҷамъиятӣ пурра, бевосита ва бонизом танзим карда мешавад.**

A) қонун
B) кодекс
C) қонуни конститутсионӣ
D) санади зерқонунӣ

2 **Роҳбарии самараноки соҳаҳои иҷтимоиву иқтисодӣ ва фарҳангӣ ба салоҳияти кадом мақомоти давлатӣ дохил мешавад?**

A) Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон
B) Маҷлиси миллӣ
C) Ҳукумат
D) Маҷлиси намояндагон

3 **Барои ба вазифаи судяи Суди Олии иқтисодӣ интихоб шудан шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳадди ақал чанд сол бояд собиқаи кории судягӣ дошта бошад?**

A) 10
B) 5
C) 3
D) 7

4 **Ҷамоатҳои шаҳраку деҳот ваколати ба қайди давлатӣ гирифтани кадом ҳолатро доранд?**

A) муқаррар намудани падарӣ
B) иваз намудани ном, насаб ва номи падар
C) фарзандхондӣ
D) бекор кардани ақди никоҳ

5 **Принсипи афзалияти манфиати кӯдак принсипи кадом соҳаи ҳуқуқ аст?**

A) ҳуқуқи гражданӣ
B) ҳуқуқи ҷиноятӣ
C) ҳуқуқи маъмурӣ
D) ҳуқуқи оилавӣ

6 **Қонунҳо барои имзо ва интишор ба кӣ пешниҳод карда мешавад?**

A) Раиси Маҷлиси намояндагон
B) Раиси Маҷлиси Олӣ
C) Президент
D) Раиси Маҷлиси миллӣ

7 **Кадом қонунҳои қабулнамудаи Маҷлиси намояндагон ба Маҷлиси миллӣ пешниҳод карда намешаванд?**

A) қонунҳои конститутсионӣ ва қонунҳо

B) Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи масъулият барои таълиму тарбияи кӯдак” ва “Дар бораи танзими ҷашну маросимҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон”

C) Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи авф” ва “Дар бораи буҷети давлатӣ”

D) санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ ва миллӣ

8 **Ба корманде, ки шахси бемори аъзои оиларо нигоҳубин мекунад, (бе додани варақаи корношоями меҳнатӣ) ба кадом муддат рухсатии бемузди меҳнат мувофиқи аризааш ба таври ҳатмӣ дода мешавад?**

A) 1 моҳи тақвимӣ

B) 7 рӯзи тақвимӣ

C) 14 рӯзи тақвимӣ

D) 3 рӯзи тақвимӣ

9 **Танзими давлатии фаъолияти мақомоти САҲШ ба зиммаи кадом мақомоти давлатӣ вогузор шудааст?**

A) Нотариати давлатӣ

B) Вазорати молия

C) Вазорати адлия

D) Ҳукумат

10 **Кадом шахс метавонад ба мақомоти прокуратура ба кор қабул карда шавад?**

A) Ҳар шахс сарфи назар аз ҷинс, нажод, вазъи саломатӣ, мақоми иқтисодию иҷтимоӣ ва мақоми ҳуқуқӣ

B) Шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки синнаш то 35-сола буда, дорои таҳсилоти олии ҳуқуқшиносӣ буда, сифатҳои ахлоқиву корӣ дорад.

C) Ҳар шахсе, ки дорои маълумоти олии ҳуқуқшиносӣ буда, дар муддати 10 соли охир дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомат мекунад.

D) Шаҳрванди то 63-солае, ки дорои таҳсилоти олии ҳуқуқшиносӣ буда, сифатҳои ахлоқиву корӣ дорад.

11 **Ҳуқуқ ба ҳифзи саломатӣ ба кадом насли ҳуқуқҳои инсон мансуб аст?**

A) якум

B) сеюм

C) дуюм

D) чорум

12 **Кадом намуди режими сиёсӣ бо ҳокимияти бемаҳдуди як одам ва ё гурӯҳи одамон ба шаҳрвандон бо нигоҳдории озодии нисбии шахсият ва ҷомеа дар соҳаҳои ғайрисиёсӣ, масалан дар иқтисодиёт ва фарҳанг, фарқ мекунад?**

A) демократӣ

B) авторитарӣ

C) либералӣ

D) тоталитарӣ

13 **Мурофиаи судӣ дар суд бо кадом забон баргузор мегардад?**

A) модарӣ ё забони аксарияти аҳолии маҳал

B) давлатӣ ё русӣ

C) давлатӣ ё забони модарии даъвогар ва ҷавобгар

D) давлатӣ ё забони аксарияти аҳолии маҳал

14 **Ҳуқуқи дастаҷамъии ҳуқуқи сиёсиро муайян намоед.**

A) ҳуқуқи интихоб кардан

B) таъсиси ҳизбҳои сиёсӣ

C) додани овози худ дар интихобот

D) дохил шудан ба хизмати давлатӣ

15 **Ҳуқуқи гирифтани кӯмаки пулӣ дар давраҳои корношоямии муваққатӣ ба кадом ҳуқуқ ва озодиҳо дохил мешавад?**

A) сиёсӣ

B) иҷтимоӣ

C) молиявӣ

D) иқтисодӣ

16 **Мақомоти СММ, ки бо мақсади тафтиши ҷараёни иҷрои Паймони байналмилалӣ доир ба ҳуқуқи шаҳрвандӣ ва сиёсӣ таъсис дода шудааст.**

A) Шурои Аврупо

B) Кумита оид ба ҳуқуқҳои инсон

C) Кумита оид ба барҳам додани табъизи нажодӣ

D) Шурои СММ оид ба ҳуқуқҳои инсон

17 **Мафҳуми “адлияи ювеналӣ”-ро муайян кунед.**

A) низоми махсуси адлияи судӣ барои ноболиғон

B) танҳо ба қонун итоат намудани суд

C) баробарии ҳама дар назди суд ва қонун

D) баррасии беғаразӣ парванда аз тарафи суд

18 **Кадом соҳаи ҳуқуқ ба норавоии табъиз дар мавриди ҳимояи қурбониёни ҷанг асос ёфтааст?**

A) ҳуқуқи инсон

B) ҳуқуқи ҷиноятӣ

C) ҳуқуқи байналмилалии башардӯстӣ

D) ҳуқуқи мурофиавии ҷиноятӣ

19 **Барои коркарди сиёсати миллӣ оид ба масъалаҳои иҷтимоӣ ва иқтисодӣ кадом созмони байналмилалӣ байни давлатҳои аъзо сохтори сетарафаи ҳамкориро ҷиҳати мусоидат ба “муколамаи иҷтимоӣ” байни иттифоқҳои касабаву корфармоён ва ҳукумат ҳавасманд мегардонад?**

A) ТБМ

B) КБСС

C) СБМ

D) САҲА

20 **Халқ ҳокимиятро одатан дар интихобот ва раъйпурсӣ амалӣ мегардонад. Ин шакли амалишавии ҳокимиятро чӣ меноманд?**

A) ҷумҳурии президентӣ

B) демократияи бевоста

C) демократияи бавосита

D) ҷумҳурии парлумонӣ

21 **Мувофиқатро муайян намоед:**

A) шакли идоракунии давлат	**1)** дохилӣ
B) сохти давлатӣ	**2)** соҳибихтиёрӣ
C) функсияи давлат	**3)** тоталитарӣ
D) режими сиёсӣ	**4)** ҷумҳуриявӣ
	5) федеративӣ

22 **Мувофиқати давлат ва соли қабули Конститутсияро муайян кунед:**

A) Соли 1791	**1)** дар Ҷумхурии Шуравии Сотсиалистии Тоҷикистон Конститутсия қабул гардид.
B) Соли 1929	**2)** дар ИМА аввалин Конститутсия қабул гардид.
C) Соли 1937	**3)** дар Ҷумҳурии Мухтори Шуравии Сотсиалистии Тоҷикистон Конститутсия қабул гардид.
D) Соли 1787	**4)** дар Фаронса аввалин Конститутсия қабул гардид.
	5) дар ИҶШС аввалин Конститутсия қабул гардид.

23 **Мувофиқатро муайян намоед:**

A) алимент	**1)** ҳуқуқи молиявӣ
B) шаъну шараф	**2)** ҳуқуқи маданӣ
C) муфлисшавӣ	**3)** ҳуқуқи оилавӣ
D) буҷети давлатӣ	**4)** ҳуқуқи соҳибкорӣ
	5) ҳуқуқи маъмурӣ

24 **Мувофиқатро муайян намоед:**

A) Одам ҳар ҷое бошад ва ҳар қадар тағйири макон кунад ҳам, соҳиби ҳуқуқу озодиҳои асосӣ мебошад.

B) Ҳуқуқҳо ба ҳама сарфи назар аз баромади иҷтимоӣ кафолат дода мешавад.

C) Касе ва чизе асосе надорад, ки одамро аз ҳуқуқу озодиҳои табиатан ба ӯ мутааллиқу дар қонунгузорӣ дарҷгардида маҳрум созад.

D) Вайрон кардани як гурӯҳи ҳуқуқу озодиҳо ҳатман боиси вайрон гардидани гурӯҳи дигар ҳуқуқу озодиҳо мегардад.

1) моҳияти принсипи тақсимнашавандагӣ ва ҳамбастагии ҳуқуқҳои инсон

2) мазмуни принсипи баробарии ҳуқуқу озодиҳои инсон

3) моҳияти принсипи содирнопазирии ҳуқуқҳои инсон

4) мазмуни принсипи умумиятнокӣ ва универсалии ҳуқуқи инсон

5) мазмуни принсипи ошкорбаёнии ҳуқуқи инсон

25 **Мувофиқатро муайян намоед:**

A) Конвенсияи СММ оид ба мақоми гурезаҳо

B) Конвенсияи СММ дар бораи барҳам додани тамоми шаклҳои табъиз нисбат ба занон

C) Конвенсияи СММ дар бораи ҳуқуқҳои кӯдак

D) Конвенсияи СММ оид ба барҳам додани табъизи нажодӣ

1) сегрегатсия ва апартеид

2) муносибат бо асирони ҳарбӣ

3) мувозинати гендерӣ

4) чиптаҳои нақлиёт-саворшавӣ

5) таъмини беҳтарин манфиатҳои кӯдак

! **Лутфан, ба варақаи ҷавобҳо гузаронидани ҷавобҳоятонро фаромӯш накунед. Пур кардани варақаи ҷавобҳо ҳатмӣ аст.**

ENGLISH LANGUAGE

Read the text and choose the right answer 1-8.

People don't sleep enough

Especially in big cities, people sleep less, and it has a big impact on their physical and mental health.

The COVID-19 pandemic caused people to sleep less and the quality of their sleep was worse. The reason was stress. Many people could not do the things which they normally did, so they got up and went to sleep at different times. This was not good because they needed routines in their lives.

When people do not sleep enough, they are at higher risk of some diseases such as heart disease or obesity. Less sleep also affects their mood and thinking. Another problem is that many people think that they have to sleep less so they can work more.

1 **In small towns people sleep … than in big cities.**

A) less
B) many
C) little
D) more

2 **… of sleep is the cause of serious diseases.**

A) Sound
B) Long
C) Lack
D) Deep

3 **Coronavirus … affects the quality of sleep.**

A) automatically
B) negatively
C) normatively
D) positively

4 **People can't do their common … during the diseases.**

A) activities
B) damages
C) reports
D) calculations

5 **Post COVID stress has a bad influence on human … and physical health.**

A) mental
B) knowledge
C) language
D) mortal

6 **Not getting enough sleep … to heart disease or obesity.**

A) takes
B) leads
C) follows
D) makes

7 **Many people … sleep little to have time to do much work.**

A) weakly
B) effectively
C) suddenly
D) consciously

8 **The story is about the … of sleep for a person.**

A) appearance
B) balance
C) importance
D) tendency

Read the text and choose the right answer 9-16.
Protecting Wild Animals

__**9**__wild animals __**10**__ in danger because people cut down forests or hunt __**11**__. Some __**12**__ lose their homes and food. It is important to protect our nature and all animals. People __**13**__ visit zoos or special parks that help animals live __**14**__. We must learn to live __**15**__ nature, not against it. Every __**16**__ action can help to protect the nature and all animals.

9	A) Much	B) Many	C) Lots	D) A lot
10	A) was	B) are	C) is	D) been
11	A) they	B) theirs	C) them	D) their
12	A) homes	B) animals	C) people	D) forests
13	A) could	B) shall	C) will	D) can
14	A) safe	B) safely	C) safeguard	D) safeless
15	A) over	B) before	C) with	D) under
16	A) small	B) the smaller	C) smaller	D) smallest

17 **Open the front door and you … in the hall.**

A) been
B) was
C) were
D) are

18 **I … a comfortable seat near the window.**

A) have been
B) had
C) has
D) having

19 **We … a taxi and went straight to hotel.**

A) lifted
B) draw
C) took
D) watched

20 **You … see a lot of ships from different countries there.**

A) would to
B) has to
C) can
D) should to

21 **Match the words in Column A with the definitions in Column B.**

Column A	Column B
A) difficulty	**1)** the quality or state of being active
B) passivity	**2)** the quality or state of being popular
C) popularity	**3)** the quality or state of being passive
D) community	**4)** a thing that is hard to accomplish, deal with, or understand
	5) the people with common interests living in a particular area broadly

22 **Match the words in Column A with the synonyms in Column B.**

Column A	Column B
A) chance	**1)** aim
B) success	**2)** possibility
C) result	**3)** wisdom
D) goal	**4)** effect
	5) achievement

23 **Match the words in Column A with the definitions in Column B.**

Column A	Column B
A) population	**1)** a group of people who have been tasked with a special job
B) delegation	**2)** the action or power of evoking interest in or liking for someone or something
C) attraction	**3)** a strong desire to do or achieve something
D) ambition	**4)** people who live in particular area
	5) situation in which political system changes completely

24 **Match the words in Column A with their antonyms in Column B.**

Column A	Column B
A) old	**1)** dirty
B) clean	**2)** boring
C) soft	**3)** hard
D) interesting	**4)** black
	5) new

25 **Match the sentences in Column A with their continuations in Column B.**

Column A	Column B
A) Elephants are stronger	**1)** in Dushanbe yet.
B) There are some silver cups	**2)** than horses.
C) They haven’t arrived	**3)** on the table.
D) She helped them	**4)** is so fast.
	5) to find the way.

Lesen Sie bitte den Text. Wählen Sie danach die richtige Antwort aus 1-8.

Der kaputte Wasserkrug

Ein junger Mann lebte in Wasserburg am Inn und trug zwei große Wasserkrüge. Nun hatte einer der Krüge einen Sprung. Wenn er am Haus ankam, war dieser Krug nur noch halb voll.

Zwei Jahre lieferte der junge Mann seinem Herrn, also einen vollen und einen halbvollen Krug. Der Krug mit dem Sprung entschuldigte sich dafür bei dem jungen Mann.

Da sagte der junge Mann zum Krug: „Ist dir nicht aufgefallen, dass all die wunderbaren Blumen nur auf deiner Seite des Weges blühen? Ich wusste von Beginn an über deinen Sprung Bescheid. So habe ich Blumensamen auf deiner Seite des Weges gesät und jeden Tag gießt du diese mit deinem kostbaren Wasser. Dank dir konnte ich wunderschöne Blumen pflücken. All diese Schönheit hast du geschaffen.“

1 An welchem Fluss befindet sich Wasserburg?

A) am Rhein
B) an der Donau
C) an der Spree
D) am Inn

2 Wer trug zwei große Wasserkrüge?

A) der Besitzer des Hauses
B) keiner
C) der Hausangestellte
D) der Brunnen

3 Wie viele Wasserkrüge waren kaputt?

A) keiner
B) 1
C) 2
D) alle

4 Wie lange lieferte der Junge bereits Wasser an seinen Herren?

A) vierundzwanzig Monate
B) zwei halbe Jahre
C) vierundzwanzig Wochen
D) ein halbes Jahr

5 Was war das Besondere an einem der zwei Wasserkrüge?

A) ein Riss
B) die Farbe
C) das Gewicht
D) die Größe

6 Warum wurde der ausgesäte Blumensamen gegossen?

A) weil Wasser so billig ist
B) weil der Wasserkrug undicht war
C) weil es jeden Tag regnet
D) weil der Wasserträger lange Weile hat

7 **Wie oft wurde der ausgesäte Blumensamen gewässert?**

A) monatlich
B) jährlich
C) wöchentlich
D) täglich

8 **Worum geht es in diesem Text?**

A) um drei Töpfe
B) um einen Brunnen
C) um den Nutzen eines beschädigten Topfes
D) um den Nutzen eines unbeschädigten Topfes

Lesen Sie bitte den Text. Wählen Sie danach die richtige Antwort aus 9-16.

Zuhause

Zuhause ist für mich die Wohnung __**9**__ meinen Eltern in St. Petersburg. Dort gibt es immer etwas Leckeres und meine Geschwister sind da. Zuhause ist für mich auch __**10**__ Gefühl.

Ich bin seit drei Jahren in Deutschland und studiere hier. __**11**__ Wohnung ist praktisch und günstig, aber sie ist nicht mein Zuhause. Hier wohne ich in einer Wohngemeinschaft, __**12**__ wohnen zu dritt. Meine Mitbewohner __**13**__ sehr nett.

Am liebsten mag ich __**14**__ Balkon. Wir haben einen __**15**__ Ausblick auf die Stadt. Hier oben kann man in Ruhe lesen, Kaffee trinken oder mit den __**16**__ reden.

Das Leben. DaF. Hermann Funk u.a. Cornelsen, Berlin 2021

9	**A)** ans	**B)** von	**C)** ins	**D)** beim
10	**A)** eine	**B)** ein	**C)** einen	**D)** einer
11	**A)** Den	**B)** Dem	**C)** Die	**D)** Des
12	**A)** ich	**B)** wir	**C)** er	**D)** du
13	**A)** seid	**B)** bist	**C)** warst	**D)** sind
14	**A)** unseres	**B)** unseren	**C)** unser	**D)** unserem
15	**A)** tollem	**B)** tolles	**C)** tollen	**D)** toller
16	**A)** Mitbewohnern	**B)** Mitbewohners	**C)** Mitbewohner	**D)** Mitbewohnerin

17 **Sarina und Lena fahren … dem Auto.**

A) ans
B) beim
C) zum
D) mit

18 **Ich … an den Sommerurlaub.**

A) denken
B) denke
C) denkst
D) denkt

19 **… ist jemand, der eine Organisation leitet.**

A) Ein Kellner
B) Ein Dieb
C) Ein Vorsitzender
D) Ein Knecht

20 **Du … an dem großen Haus vorbeifahren.**

A) muss
B) mussten
C) musst
D) müssen

21 **Was passt? Ordnen Sie bitte zu.**

A) Winter
B) Herbst
C) Sommer
D) Frühling

1) eine Zeiteinheit, die aus sieben Tagen besteht
2) die wärmste der vier Jahreszeiten
3) Jahreszeit, die zwischen Sommer und Winter liegt
4) Jahreszeit nach dem Herbst und vor dem Frühling
5) eine der vier Jahreszeiten, in der die Natur wieder zu neuem Leben erwacht

22 **Was passt? Finden Sie Wörter mit ähnlicher oder gleicher Bedeutung.**

A) Ergebnis
B) Finsternis
C) Erlaubnis
D) Besorgnis

1) Sorge
2) Endstand
3) Helligkeit
4) Genehmigung
5) Dunkelheit

23 **Was passt? Ordnen Sie bitte zu.**

A) Wer ist dieses Mädchen?
B) Was macht sie hier?
C) Was studiert sie?
D) Wie lange dauert ihr Studium?

1) Sie studiert an der Universität.
2) Pädagogik.
3) Fünf Jahre.
4) Meine Freundin.
5) In Berlin.

24 **Was passt? Ordnen Sie bitte zu.**

A) 12:45 Uhr
B) 12:05 Uhr
C) 12:20 Uhr
D) 12:25 Uhr

1) Es ist fünf (Minuten) nach zwölf.
2) Es ist fünf (Minuten) vor halb eins.
3) Es ist zwanzig (Minuten) nach zwölf.
4) Es ist Viertel nach zwölf.
5) Es ist Viertel vor eins.

25 **Was passt? Ordnen Sie bitte zu.**

A) Die Tochter
B) Der Sohn meines
C) Die Söhne meiner Tochter
D) Die Mutter meiner Mutter ist

1) sind meine Enkel.
2) meines Onkels ist meine Cousine.
3) Sohnes ist mein Enkel.
4) bist dein Onkel.
5) meine Großmutter.

Lisez le texte et choisissez une bonne réponse 1-8.

Madame Dubois

Madame Dubois a envie de faire quelque chose ce week-end. Elle a envie d'aller au cinéma, il y a un film policier à la séance de 17 heures. Mais son mari n'a pas envie de sortir. Demain il va à la piscine et aujourd'hui, il préfère rester chez lui pour écrire des lettres ou regarder la télévision. Madame Dubois va donc faire une promenade seule. Les Dubois ont deux enfants: Paul et Julie.

Ils font du piano tous les deux. Ils ont leur leçon de piano de 5 heures à 6 heures. Ils étudient le piano tous les jours pendant une heure.

Ils sont très gentils et ils travaillent beaucoup à l'école. Ils vont au collège. Leur rêve, c'est devenir professeur de piano. Paul aime bien embêter sa soeur. Comme elle a horreur des insectes, il met de temps en temps un cafard ou une araignée dans la chambre de sa sœur. Et cela se répète toujours. Elle crie très fort et son frère rit beaucoup.

1 **Madame Dubois veut ... .**

A) rester chez elle
B) travailler à l'école
C) faire du piano
D) aller au cinéma

2 **Aujourd'hui le mari de Madame Dubois veut ... .**

A) aller à la piscine
B) travailler à l'école
C) rester chez lui
D) aller au cinéma

3 **Monsieur Dubois va aller à la piscine ... .**

A) à 5 heures
B) demain
C) à 6 heures
D) aujourd'hui

4 **Qui fait le piano ?**

A) Paul et Julie
B) Julie
C) Paul
D) Madame Dubois

5 **.... aime les films policiers.**

A) Madame Dubois
B) Paule et Julie
C) Toute la famille.
D) Monsieur Dubois

6 **La leçon du piano dure ... .**

A) 5 heures
B) 1 heure
C) 17 heures
D) 6 heures

7 **… a peur des insectes.**

A) Madame Dubois
B) Paul
C) Monsieur Dubois
D) Julie

8 **De quoi s'agit-t-il dans ce texte ?**

A) D'une promenade.
B) De la leçon de piano.
C) De la famille des Dubois.
D) D'un film policier.

Lisez le texte et choisissez une bonne réponse 9-16.

Les amis font leur voyage

Pour faire un voyage il y a beaucoup __**9**__ moyens de transports. On peut __**10**__ par avion, en chemin de fer, en bateau et en voiture. Un jour de __**11**__ vacances les trois amis Samandar, Karim et Akram __**12**__ faire un voyage à Samarkand. Samandar a proposé voyager par le train, mais Karim aimait le faire par avion. Quant __**13**__ Akram, il préfère la voiture. Les amis ont discuté longtemps et à la fin __**14**__ se sont decidés. Chacun faisait comme il voulait. Ils étaient très contents de __**15**__ voyages.

Mais voilà que les grandes vacances finissent et commence la rentrée. A la première leçon Karim a parlé des __**16**__ paysages de montagnes, des villes qu'il a vu par l'avion. Samandar a raconté qu'il a vu beaucoup de villes et de choses intéressants. Le voyage par la voiture était long et fatiguant, mais en dépit de tout Akram était très content.

9	A) des	B) de	C) le	D) les
10	A) voyages	B) voyager	C) voyage	D) voyagez
11	A) grands	B) grand	C) grandes	D) grande
12	A) as voulu	B) ont voulu	C) on voulu	D) a voulu
13	A) au	B) de	C) du	D) à
14	A) elles	B) ils	C) nous	D) vous
15	A) ses	B) son	C) leurs	D) leur
16	A) beaux	B) belles	C) beau	D) belle

17 **Le dimanche, nous ... à six heures du matin.**

A) se lèvent
B) vous levez
C) levons
D) nous levons

18 **Hier Pierre ... dans la nuit.**

A) ne dort pas
B) n'a pas dormi
C) ne dormait pas
D) ne dormira pas

19 **Les ... vacances ont commencé.**

A) grande
B) grand
C) grandes
D) grands

20 **... les vacances nous avons visité Samarkand.**

A) Sur
B) Dans
C) Pendant
D) Pour

21 **Associez les éléments de deux colonnes.**

A) le cahier
B) l'argent
C) l'escalier
D) la lampe

1) pour préparer le déjeuner
2) pour monter au deuxième étage
3) pour acheter quelque chose
4) pour écrire une dictée
5) pour éclairer les maisons

22 **Associez les éléments de deux colonnes.**

A) Hier Saodate
B) C'est Karim qui
C) Chaque matin je me
D) Mon frère

1) ne se lève qu'à sept heures.
2) n'est pas allée à l'école.
3) cherches tes vêtements.
4) lève à six heures.
5) est venu de l'école.

23 **Associez les éléments de deux colonnes.**

A) Le soleil *était* déjà *levé*.
B) Vous *allez* tout droit, puis *tournez* à gauche.
C) Le temps *était* mauvais.
D) Il *voudra* vous aider.

1) Présent
2) Imparfait
3) Futur simple
4) Plus-que-parfait
5) Passé immédiat

24 **Associez les éléments de deux colonnes.**

A) Quelle date
B) Quel est
C) Comment
D) A quelle heure

1) votre acteur préféré ?
2) avez-vous le français ?
3) allez-vous ?
4) faites-vous ce soir ?
5) sommes-nous aujourd'hui ?

25 **Associez les antonymes de deux colonnes.**

A) actif
B) joyeux
C) valide
D) variable

1) invalide
2) passif
3) triste
4) heureux
5) invariable

إِقْرَأْ النَّصَّ وَ اخْتَرِ الْجَوابَ الصَّحِيحَ 8-1.

الدَّقِيقِىُّ

أُخْتُلِفَ فِى إسْمِ هَذا الشّاعِرِ, فَهُوَ مُحَمَّدٌ بن أَحْمَد, وَ مُحَمَّدٌ بن مُحَمَّد إبن أحْمَد, وَ مَنْصُور بن أحْمَد وَ كُنِيَتُهُ– عَلىَ قَوْلِ الْعَوْفى أبو مَنْصُور وَ يَرْجَحَ الْأُسْتاذُ " فُروزانفر" أَن إسْمُهُ: أَبُو مَنْصُور مُحَمَّد بن أَحْمَد وَ ... لا خِلافَ فِى لَقَبِهِ– الدَّقِيقِىِّ نِسْبَةٌ إِلىَ الدَّقِيقِ.

وَ أُخْتُلِفَ أَيْضاً فِى مَوْلِدِهِ, فَقِيلَ وُلِدَ بِبَلْخَ أو طُوسَ أو سَمَرْقَنْدَ أو بُخارى, وَ يَرْجَحُ الْبَعْضُ أَنَّهُ مِنْ سَمَرْقَنْدَ, وَ هُوَ عَلىَ كُلِّ حالٍ شاعِرٌ مَجِيدٌ أَثَرَتْ عَنْهُ قِطَعٌ مَتَفَرِقَةٌ, وَ أَهَمُّ آثارِهِ بالنِّسْبَةِ إِلَيْنا هَذِهِ الْأَبْياتِ الْألَف الَّتى نَظَمَها فِى الْبَحْرِ الْمُتَقارِبِ عَنْ قِصَّةِ " كشتاسب" وَ نَقَلَها الْفِرْدَوْسِيُّ فِى شاهنامَتِهِ, وَ تُعْرَفُ فِى الْأَدَب الْفارسِيِّ بِاسم " كشتاسب نامه دقيقى".

وَ يُقالُ إِنَّ الدَّقِيقِىُّ عاصَرَ الْأَمِيرَيْنِ السّامانِيينِ أبا مَنْصُور بن نُوح (350–365هـ/961–975م) وَ أبا الْقاسِم نُوح بن مَنْصُور (365–387هـ/975–997م) وَ أَنَّهُ قُتِلَ عَلى يَدِ غُلامٍ لَهُ بَيْنَ سَنَتَى 367–370هـ/977-980م.

---

1 **ما الْإِسْمُ الْمُرَجَّحُ لِلشّاعِرِ الدَّقِيقِىِّ؟**

A) أَبُو مَنْصُور أَحْمَد بن مُحَمَّد؛

B) مُحَمَّد بن أَحْمَدْ مَنْصُور؛

C) أَحْمَد بن مُحَمَّد مَنْصُور؛

D) أَبُو مَنْصُور مُحَمَّد بن أَحْمَد؛

---

2 **لِماذا سُمَىَّ الدَّقِيقِىُّ بِهذا الْإِسْمِ؟**

A) نِسْبَةٌ إِلَى مَكانِ مِيلادِهِ؛

B) لِأَنَّهُ كانَ دَقِيقاً فِى حَياتِهِ؛

C) نِسْبَةٌ إِلَى الدَّقِيقِ؛

D) لِأَنَّ شِعْرُهُ كانَ دَقِيقاً؛

---

3 **ما الْقَوْلُ الرّاجِحُ عَنْ مكانِ وِلادَةِ الدَّقِيقِىِّ؟**

A) أَنَّهُ وُلِدَ بِطُوسَ؛

B) أَنَّهُ وُلِدَ بِسَمَرْقَنْدَ؛

C) أَنَّهُ وُلِدَ بِبَلْخَ؛

D) أَنَّهُ وُلِدَ بِبُخارَى؛

4 **ما أَهَمُّ آثارِ الدَّقِيقِيِّ بِالنِّسْبَةِ لَنا؟**

A) أَهَمُّ آثارِهِ أَلْفُ بَيْتٍ نَظَمَها؛

B) تَرَكَ قَصائِدَ فِی أَغْراضٍ شِعْرِيَةٍ مُخْتَلِفَةٍ؛

C) تَرَكَ كُتُباً وَ مُؤَلَفاتٍ شِعْرِيَةً كَثِيرَةً؛

D) تَرَكَ لَنا الشّاهْنامَة الْمَشْهُورَة؛

5 **بِمَ تُعْرَفُ الْأَبْياتُ الَّتِی تَرَكَها الدَّقِيقِيُّ فِی الْأَدَبِ الْفارِسِيِّ؟**

A) تُعْرَفُ بِكِشْتاسب نامَه؛

B) تُعْرَفُ بِالشّاهْنامَة؛

C) تُعْرَفُ بِغَزَلِياتِ الدَّقِيقِيِّ؛

D) تُعْرَفُ بِأَلْف لَيْلَةٍ وَ لَيْلَةٌ؛

6 **فِی أَیِّ عَصْرٍ عاشَ الدَّقِيقِيُّ؟**

A) فِی الْقَرْنِ الْعاشِرِ الْمِيلادِیِ؛

B) فِی الْقَرْنِ التّاسِعِ الْمِيلادِیِ؛

C) فِی الْقَرْنِ الثّانِی عَشَرَ الْمِيلادِیِ؛

D) فِی الْقَرْنِ الحادِی عَشَرَ الْمِيلادِیِ؛

7 **مَن الْأُمَراءُ الَّذِی عاصَرَهُم الدَّقِيقِيُّ؟**

A) عاصَرَ الْأَمِيرَ أَحْمَدَ بن نَصْرَ السّامانِی؛

B) عاصَرَ الْأَمِيرَ نَصْرَ بن أَحْمَدَ السّامانِی؛

C) عاصَرَ كُلَّ هَؤُلاءِ الْأُمَراءِ؛

D) عاصَرَ الْأَمِيرَيْنِ مَنْصُورَ بن نُوحَ وَ نُوحَ بن مَنْصُورَ؛

8 **كَيْفَ إِنْتَهَتْ حَياةُ الشّاعِرِ الدَّقِيقِيِّ؟**

A) قُتِلَ غَرِيقاً فِی الْبَحْرِ؛

B) قُتِلَ فِی حَرْبٍ مِنَ الْحُرُوبِ؛

C) قُتِلَ عَلَی يَدِ غُلامٍ لَهُ؛

D) مَرِيضَ مَرَضاً شَدِيداً ماتَ فِيهِ؛

إقْرَأْ النَّصَّ وَ اخْتَرِ الْجَوابَ الصَّحِيحَ 16-9.

الْحَمامَةُ وَ النَّمْلَةُ

وَقَفَتْ حَمامَةٌ __9__ شاطِي نَهْرٍ __10__ مِنْ مائِهِ فَرَأَتْ فِي النَّهْرِ نَمْلَةً تَكادُ تَغْرَقُ, فَأَشْفَقَتْ __11__ وَ رَمَتْ إِلَيْها عُوداً مِنَ الْحَطَبِ فَتَعَلَّقَتْ __12__ النَّمْلَةُ وَ نَجَتْ مِنَ الْغَرَقِ.

وَ لَمّا خَرَجَتْ إِلَى الشّاطِئِ مَشَتْ إِلَى الْحَمامَةِ فَمَسَحَتْ __13__ أَصابِعَ رِجْلِها, وَ كَأَنَّها تَشْكُرُها __14__ مَعْرُوفِها وَ حُسْنِ صَنِيعَها. وَ بَعْدَ قَلِيلٍ مِنَ الزَّمَنِ طارَتِ الْحَمامَةُ وَ وَقَفَتْ عَلَى شَجَرَةٍ قَرِيبَةٍ مِنَ النَّهْرِ, فَرَآهُ __15__ فَصَوَّبَ إِلَيْها بُنْدُقِيَتَهُ فَرَأَتْهُ النَّمْلَةُ فَأَسْرَعَتْ إِلَى رِجْلِهِ تَعَضُّها عَضّاً شَدِيداً مُؤْلِماً.

وَ هُنا إِنْحَنى الصَّيّادُ لِيَتَفَقَّدَ رِجْلَهُ __16__ الْحَمامَةُ وَ نَجَتْ مِنَ الْمَوْتِ جَزاءَ صَنِيعِها لِلنَّمْلَةِ.

9	A) إِلَى	B) عَلَى	C) مِنْ	D) فِى
10	A) لِتَغْسِلَ	B) لِتَشْرَبَ	C) لِتَسْتَحِمَ	D) لِتَأْكُلَ
11	A) عَلَيْهِ	B) عَلَيْكُمْ	C) عَلَيْها	D) عَلَيْنا
12	A) بِهِمْ	B) بِهِ	C) بِها	D) بِهِنَّ
13	A) بِرِجْلِها	B) بِلِسانِها	C) بِيَدِها	D) بِفَمِها
14	A) إِلَى	B) عَلَى	C) مِنْ	D) فِى
15	A) ساعٍ	B) راعٍ	C) صَيّادٌ	D) رامٍ
16	A) فَطارَتْ	B) ذَهَبَتْ	C) فَنَزَلَتْ	D) فَراحَتْ

---

17 **أُذْكُرْ فِى هَذِهِ الْأَفْعالِ مَصْدَرًا**

A) أُقْتُلْ

B) قَتَلَ

C) يَقْتُلُ

D) قَتْلٌ

---

18 **عَيِّنْ الْأفْعالَ الآتِيَة فِى صِيغَةِ الْامْرِ:**

A) يَذْهَبُ

B) إذْهَبْ

C) ذاهِبٌ

D) مَذْهَبٌ

19 أُذْكُرْ الضَّمائِرِ الْمُتَّصِلَةِ فِى الْكَلِماتِ الْآتِيَةِ:

A) أنا

B) تِلْكَ

C) ـنا

D) نَحْنُ

20 أُذْكُرْ الضَّمائِرِ الْمُنْفَصِلَةِ فِى الْكَلِماتِ الْآتِيَةِ:

A) كُمْ

B) ذلكَ

C) أَنْتِ

D) كُما

21 إِخْتَرِ الْجَوابَ المُناسِبَ مِنَ الْعَمُودِ الْأَوَّلِ بِما يُناسِبُهُ فِى الْعَمُودِ الثّانِى

A) وَثيرٌ	1) خَفِيفٌ
B) عَمَلٌ	2) بِضاعَةٌ
C) سَلْعَةٌ	3) شُغْلٌ
D) وَهْمٌ	4) ناعِمٌ
	5) رَعْبٌ

22 إِخْتَرِ الْجَوابَ المُناسِبَ مِنَ الْعَمُودِ الْأَوَّلِ بِما يُناسِبُهُ فِى الْعَمُودِ الثّانِى

A) شَعْرُ الْقِطِّ	1) رَفِيعَةٌ
B) أَسْنانُ الْفَأْرِ	2) غَزيرٌ
C) عَيْنا الْقِطِّ	3) غَزيرَةٌ
D) أَظافِرُ الْفَأْرِ	4) حادَّتانِ
	5) حادَّةٌ

23 إِخْتَرِ الْجَوابَ المُناسِبَ مِنَ الْعَمُودِ الْأَوَّلِ بِما يُناسِبُهُ فِى الْعَمُودِ الثّانِى

A) هُوَ
B) هِيَ
C) هُمْ
D) هُنَّ

1) ضَحِكَتْ
2) ضَحِكوا
3) ضَحِكْنَ
4) ضَحِكَ
5) ضَحِكَتا

24 إِخْتَرِ الْجَوابَ المُناسِبَ مِنَ الْعَمُودِ الْأَوَّلِ بِما يُناسِبُهُ فِى الْعَمُودِ الثّانِى

A) مَنْ دَقَّ البابَ
B) بَيْنَ الأَحْبابِ
C) باكِرُوا فِي طَلَبِ الرِّزْقِ والحاجاتِ
D) السِّجارَةُ فِي يَدِ الْمَرْئَةِ

1) تَسْقُطُ الآدابِ
2) كَالْمِقَشَّةِ فِي يَدِالرَّجُلِ
3) فَإِنَّ الْغَدْوَ بَرَكَةٌ وَ نَجاحٌ
4) السِّرُّ أَمانةٌ
5) سَمِعَ الجَوابَ

25 إِخْتَرِ الْجَوابَ المُناسِبَ مِنَ الْعَمُودِ الْأَوَّلِ بِما يُناسِبُهُ فِى الْعَمُودِ الثّانِى

A) أَكْرَمَ
B) كَبَدٌ
C) كـ
D) أَثْناءَ

1) الْحَرْفُ
2) أَلْفِعْلُ
3) أَلْإِسْمُ
4) الضَّمِيرُ
5) الظَّرْفُ